

Desagertua

AMAIA ITURBIDE

Neguko goiz batean desagertu zen, laino sarri eta hotzarekin batera, ibiltzerakoan bidea ozta-ozta urratu ahal izateko sasitza zuriak eskuekin (eta ia endalka) aldeetara saihestu behar diren neguko goiz horietariko batean. Horrelako goizei batzuek Basoko Jaun Bizar Zuridunak deitzen diete, beste batzuk, aldiz, ustean daude lurperatzaileek hobi baterako zuloa egiteko lur palakadak botatzea nola, hala ezezagun batek ere erabakitzen duela goiz jelatu horietan eguratsa aino multzo korapilatsuz estaltzea.

Uste eta zurrumurru herrikoi hauek, hain bolo-bolo barreatutakoek, Sabinoren kasua zer esan eta zer pentsatu gehiagoz biltzen zuten, misterioa alde askotatik baitzeturren. Hasteko, familiakoek haren desagerketaren berri jakitean ez zuten harridurarik agerrarazi, ezta nahigaberik ere, norbaitek bidala luze bat egin behar duela aditzerakoan ipini ohi den begitarte jarri zieten familiakoek halek eskatuta etxera joan ziren poliziako agenteei. Polizia batek etxe hark zingiraren hondoa ekarri ziola gogora kontatu zien Sabino desagertu eta bost egunetara komisaldegira bertaratutako zenbait auzokori. Izan ere, hura bezalako herri txiki batean errutinaz kanpoko edozein gauza zeharo azpimarratuta geratzen da. Poliziako agenteak harrিতта zeuden hasieratik kasu honekin. Esan bezala familiaren aldetik mugagabeko gogogabezia baino ez zuten jaso. Hara bertaratu zirenean, aitalak irakurtzen ari zen egunkaritik ia ez zuen burua altxatu, irakurtzen ari zen albistea semearen desagerketa baino interesgarriagoa zelako itxurak eginez. Amak esaldi batzuk esan bazituen ere, esaldi urrunak eta koloregabeak bezalakoxeak izan ziren halek, sarritan aharrausiez tartekatuak. Anaia bere aldetik leihotik begira bezala

egon zen, gogo beste nonbait balluan eta Sabinorena molestagarri izango zitzaiolakoan. Jarrera hau ez zegoen oso urruti Sabinoren arrebatzat jo zitekeenarengandik, poliziek kasuaren inguruko xehetasunak azaldu bitartean (zeuzkaten susmoak, pistak eta abar) azkazalak karrakatzen jarraitu baitzuen. Osaba zaharrari dagokionean, bere ahoskera itxiak eta gauzak azaltzeko zeukan modu korapilatsuak urrun bilakarazten zuten guztia.

Bigarrenez, kalean desagertuaren argazkia jartzeko esan baldin bazieten jendearen aurrean txarto ez gelditzeko edota ohitura hutsagatik zela uste zuen operazioa zuzentzen zuen polizia buruak, zeren gai honi buruz hitz egiterakoan, osaba zaharrak Sabinoren argazkia edozein toki ez oso nabarmenetan jar zezatela esan baitzien eta ohiko txintxeten orde zuten bait iltze herdoildu eman.

Kasu hura misteriotsu bilakatzen zuen hirugarren arrazola etxekoek desagertuaren argazkia nolakoa izan behar zuen irizpidean bertan zetzan, Sabinoren azken aldiko argazki bat proposatu beharrean zur puska bat eman baitzien familiak. Kontua batere barregarria ez bazen ere, polizia haietariko bat barrezka lehertu zen (gero egindakoaz damutu arren). Beste polizia baten erreakzioa, ordea, kontrakoa izan zen, bekozkoa zimurtu, birao borobila bota eta hase-urretzearena. Hala eta guztiz eta, familiak sorailo jarraitu omen zuen, halekin ez zihoan arazoa baillitza. Hura guztia txartzat hartu zuen poliziak errieta egin zien opil aurpegi lokartua zeukan amari, hor nonbait (agian zirrikitu batean) enpotratuta zegoen aita mehearri, itxura guztien arabera Sabino anaiatzat jotzen ez zuen anaiari, Sabinorekin ziur aski inoliz jolastu gabekoa zen arrebari eta infiltratu eta espioi plantak zeuzkan osaba zaharrari.

- Baina ez zarete konturatzen? Oraindik bizirik egon daiteke eta, are gehiago, guk inspektore gisara bizirik dagoelako egin behar eta ziurtasun morala eduki behar dugu —gaztigatu zien polizia buruak, kopetako izerdi tanta lodiak zapiz xukatu bitartean.
- Baina ez duzu ulertzen, ez —zuzendu zitzaion Sabinoren anaia.
- Ez, ez — errepikatu zuten gurasoek.
- Orduan zertan da kontual! —aldarrikatu zuen poliziak bere senetik irtenda.

- Aurpegia guztiz arrunta zeukala, hainbestean dauden horietariko bat. Gainera, zurgindegri batean lan egin zen, jubilazio aurreratua hartu baino lehen. Zur puska ere har daiteke. Ez gara hain gaixtoak —azaldu zuen osaba zaharrak.
- Eta zurarekin zer egiten dut, begitartearekin eskultura bat enkargatu eta hari argazki bat egin? Hori da nahi duzuenā? —zuzendu zitzairen, berriro ere, ezpainak ez ezik, belaunak ere dardarka zeuzkalarik.
- Ez, ez duzu ulertzen, zur honekin eskultura bat egitea Sabino-ri omenaldi bat antolatzea bezalakoxea izango litzateke eta guk ez diogu omenaldirik egin nahi. Zur puska horri begitarte itxura eman (hori errekitarako labanaz egin daiteke) eta errotuladore beltz batez begiak, sudurra eta ahoa pintatu (belarri-rik ez, belarriak ez baitira izaten gailu identifikagarriak), buruan ile kizkurra jarri eta kito, gero argazki bat egin eta nonahi jarri zintzilik. Eta arazo hau bukatutzat jotzen dut, jotzen dugu —sententziatu zuen osaba zaharrak.

Marmarka eta elkarren segidan atera ziren poliziak etxe hartatik eta Sabinoren osaba zaharrak agindutakoa bete zuten. Baina horretara baino lehen, Sabinorekin lan eginak ziren hainbat zurgin ohirekin hitz egitea erabaki zuten. Zurgindegiko atean hatz-koskorrez jo ondoren, informazio batzuk lortu zituzten. Adibidez, Sabinoren espezializazioa artistak eredutzat izaten dituzten zurezko panpina artikulatuak egitea zen (agian horregatik familiaren erabakia begitarterik gabeko zur puska jartzearena bilaketa lanetarako). Izaerari dagokionean, beti bakarrik zebilen, hainbeste ezen harekiko komunikazioa ezinezkoa baitzen, horrek dakartzan ondorio guztiekin. Erremintaren bat (gakordea, garlopa) eskatzen bazioten, haserretu egiten zen bortitz, ez zien lankideei ematen eta mailu handiekin behin baino gehiagotan mehatxatu zituen. Baina bere aho bero beteko mehatxuak gainontzeko lankideen mehatxuekin estalita geratzen zirenez, erpineraino joaten zen, autolesionatuko zela iragarritz, zerra elektrokoaz ilea ez ezik, belarriak ere moztuko zituela esanez edota gabila mordoak irentsiko. Ez zuela inorekin harremanik nahi aldarrikatu zuen behin baino gehiagotan eta mehatxu-gurutzaketak gehienetan zerrautsean geratzen baziren ere, nolizbehinka galantak ikusi behar

izan omen zituzten, egongela bateko leihoak jartzen ari zirenean, kristal ertz batez eskumuturreko zainak ebakitzeko plantak egin zituenean edota eskudela konpontzen zebiltzan batean eskaileretatik bere burua botako zuela iradoki zuenean eta dena amaierako lanarekin ados ez zegoelako.

- Argitu behar dut, batetik, Sabino izatez nahiko antzezlea zela lanean eta baita lanetik kanpo ere, bizitzan bertan, baina, bestetik, ebanista ez ezik, zurgintza metalikoan aditua zela, perfekzioa maite zuela, dena neurri-neurrira geratu behar zen, koskarik gabe, lau-laua, eskailerako baranden eta eskudelen ehundura zilarrarena bezain fin, pergolak, afaltegiak eta ataripeak zine eszenatoki baterako bezala, holtzak eta errezel-harresiak beste horrenbeste – esan zuen zurginetan zaharrenak.
- Bai, hori halaxe da, perfekzioa zuen helburu eta amets eta gainera, egiturazko itxituretan maisu genuen –zehaztu zuen beste batek–. Ahaztu gabe marketeriari dagozkion zaharberritze lanak –bukatu zuen esaten.

Baina izaera arraroa zuela-eta, lankideak aspertzen hasi ziren berarekin eta instalazioetarako, muntaketetarako eta orokorrean elkarlanean burutu behar ziren lanetarako ez zuten berarekin ezer jakin nahi. Lankide liskartzaille irizten zioten eta pixkanaka-pixkanaka bazter batean geratzen hasi zen, agian berak hala nahita. Tailerrean bertan ez zuen hitzik gurutzatzen inorekin, aitzitik, orduak igarotzen zituen eskuak lan tresnei nola egokitu saiatzen, lan tresnak eskuen luzapen doiak izan zitezen erdietsi arte, mihiztaduraren legea punturik gorenean gerta zedin.

- Lixagailuek, mailuek eta bestelako erremintek zainak eta kirioak zeuzkaten Sabinok erabiltzen zituenean, baina isolamendurako eta besteak uxatzeko zeukan joera hark berak bakartu zuen, amildu –adierazi zien hara bildutako guztiei atetik sartu berria zen zurgin batek–. Bizitzan ezagutu dudan bernizik eta lakaturik iragazgaitzena, aterik gotorrena zen. Azkenean zurezko panpina artikulatuak egiten jarri genuen. Aho batez hartutako erabakia izan zen. Sabino eta bere panpinak, eta uste dut azkenean asmatu genuela –erantsi zuen definiziorik zehatzena bilatu zuelakoan.

Azalpenak azalpen, poliziek ez zuten pista handirik jaso zurgin-

degi hartatik (zergatik desagertu zen, non egon zitekeen) eta nahiko esku hutsik atera zirelako susmoa eduki zuten, gainera pentsatzen hasiak ziren zurgin haiek nahiko traketsak zirela haien zereginetan eta agian horregatik urruntzen hasi zela Sabino halengandik. Iritzi bat zen hau, besterik gabe.

Poliziek ez zuten abenduko arratsalde hotz hura ahaztuko urteetan. Bi ordutan zehar kale gorrian eta elurrez belaunetaraino ia-ia, itoginetako izotz-burruntziak buru gainera erortzen zitzaizkien eta iparraldeko haizeteek begitarteetan hainbat zeharkako ebaketa egingdakoan, hazpegi bako uzten zieten. Sarritan eraman behar izan zituzten eskuak begitarteetara errealtatean zeudela egiaztatu ahal izateko. Ermamiez masailak edota kopetak ukitu eta sentitu ahal izatea bazen zerbait. Ikusi, berriz, hazpegi bakoek antzeman dezaketen gisara antzematen zuten ingurua, lausoan, eta ezpainak hazpegi bakoek mugitu ahal dituzten modura mugitzen zituzten, ozta-ozta. Orduan jabetu ziren ezpainak ozta-ozta mugituz, baina aho batez, eta begirada lauso, baina puntu tinko batean iltzatuz, eskutik eskura elkarrri pasatzen zizkieten kartel haietako giza irudiaren maluraz. Isplu bizia zuten eta agian horregatik nahi zuten lehenbailaen bukatu lan harekin, baina eguraldiak ez zuen ezertan laguntzen.

Polizietan gazteenak prestatu zituen kartelak Sabinoren osaba zaharrak adierazi bezala: zur puska bat zizelkatu, errotuladore beltz batez begiak, sudurra eta ahoa pintatu, buruan ile kizkurra jarri eta hari guztiari argazki arrunta atera. Haize zakarrak bortitz jotzen zuen, elurra tenkor pilatzen zen kale kantoietan eta hormak heze zeude- nez, kartelak ez ziren egoki gelditzen. Papera erdi deseginda eta marraztutako aurpegia berez nahiko hazpegi bakoa baldin bazen, euriarekin askoz desitxuratuago.

- Hainbestean dauden horietariko bat izatea ez da, ez, batere erraza –sententziatu zuen polizia haietariko batek bibote eta bekain jelaueetatik izotz puskak kentzen zituen bitartean.
- Eta are gutxiago baldintza meteorologiko hauetan – erantzun zioten gainerako bi lankideek elkarren jarraian, kortesiazko kate profesional bat osatu nahian edo, batak hortz artean zeukan iltzea eskuan hartzen zuen bitartean eta besteak, berriz, zorrotik mallua.

Izan ere, ez zituzten ohiko txintxetak erabili, ezta osaba zaharrak

eman zizkien iltze herdoilduak ere, aspaldiko burdinazkoak baizik, uste baitzuten kartelak horrela zintzilikatuagoak geldituko zirela, anonimotasunak paperaren bat jokatuko zuela, norbait izango zela. Azken finean, helburua horixe zen: zaila zen norbait bilatzea.

Poliziek jendearen erantzuna harrিতта hartu zuten, gehienek iseka egiten baitzioten "Desagertua" zioten kartelei. Urrunean zirela, keinu arraroren bat egiten bazuten ere, hurbildu ahala barrea gero eta zabalagoa zen, gero eta ozenagoa. Baliteke Gabon jaiak urrats batera egoteak eragina izatea jendearen konportamendu hartan. Marraskilari lanak egin zituen polizia, berriz, marraskilari txarraren konplexua hartzen hasi zen eta baita burlatuarena ere (Sabinoren familiarengatik burlatua). Lankideak jabetu ziren bere nahigabeaz eta ondoan jarri zitzaizkion. Bera bitartekari bat baino ez zela gogoratu zioten, egin zuena ondo zegoela, beraz, ez zuela inolako erru sentimendurik sorbalda gainean hartu behar, ezta bihotzeko zamarik edo damurik ere. Orduan bekainak igo eta ezpainak beherantz kakotzen zituen harriduraren eta gogo txarraren arteko plantak bereganatuz eta Sabinoren antzak gero eta gehiago edukiz, hau da, keinu adierazkor horietaz gain, begi txikiak, sudur zorrotza, masail puztuak eta belarririk ez (bere kasuan buru-berokiak estalita baitzituen). Gainera, ile bera zuten, beltza eta kizkurra. Marrastu zuen ereduarekiko gero eta enpatia handiagoa hartuz, bera bihurtu zen handik aurrera kasu haren gidari.

- Ez tematu hainbeste eginkizun horietan Jose —ohartarazten zioten Iban eta Gerardo lankideek—. Desagertu denetik bi aste igaroak dira eta zantzurik ez herri koskor honetan eta inguruetan ere ez.

Baina Jose barne su batek harrapaturik zegoen eta ehiza zakurra bezala susmoz eta gogoz blai. Isekek eta barreek ez zioten jadanik minik egiten eta edozein zantzuri adi-adi jartzen zen. Aldamenean Iban eta Gerardo zeuzkan aginduak betetzeko prest. Zur puska batek bat-batean haien arteko hierarkiak eta eginkizunak trukatu zituen eta hoberako esan beharko, zeren beste bi poliziek gogo-aldartea oso baxua zeukatenez, meneko eta esaneko bihurtu baitziren. Beste desagerketa kasu batzuetan ibiliak ziren eta jakin bazekiten igarotako denbora batetik aurrera itxaropena soiltzen doan basoaren parekoa izaten dela eta tristura, berriz, harresi eta lubaki beltza, horregatik

Jose itsasorik eta zerumugarik gabeko panorama hartan itsasargi izendatu zuten.

Negu ikaragarri eta garden hartan Josek bere burua ezagutu eta haren bila joan nahi izatea bezala izan zen zur puska harekiko istorioa eta atxikimendua, nahiz eta egun batetik bestera oztopoak pilatuz joan ziren. Adibidez, ibilitako kaleetatik zihoazelarik, jabetu ziren kartelen gainean marrazkiak zeudela, gehienetan karikatureskoak. Gertakari horrek, bereziki, Joseri batere grazziarik egin ez bazion ere (eredua apurtu zioten eta autoestimua ere bai, zuraren marrazkia txarto egin zuelako kontua, berriro ere, gainean jarritz), azkenean ofizioko deserosotasun gisa hartu zuen. Ez zegoen denbora galtzerik. Lankideek lasterrago irentsi zuten trantze txar hura. Dena dela, ados jarri ziren hurrengo perspektiban: honezkero Sabino aurkitzea askozaz zailagoa izango zuten.

Gainera, honi guztiari erantsi Sabino desagertu zenetik laugarren astea betetzen zenean, kirurgia estetikoak egiten zuten klinika bateko jabearekin eduki zituzten iritzi trukaketak edota elkarrizketak.

- Barkatu, Marian naiz, klinika honetako jabea eta zuekin hitz egin nahi nuke nire lokalaren ondoan jarri duzuen kartelari buruz. Labur zurrean adierazita, kartel horretako irudia operatu aurreko nire paziente bati dagokiola zin egingo nuke, ez dut zalantza izpirik ere -hitz bakoitza zehaztasunez ahoskatzetzen zuen, batzuetan nahiko korrika zerbait irrikaz lortzeko bezala, eta begiratu, berriz, larru azalpetik, dena induskatu nahian.
- Baina nola jakin dezakezu hori kartelean zur puskaena prototipo hutsa baldin bada? -zuzendu zitzaion Jose, erdi temati eta zertxobait molestaturik, hark guztiak, berriro ere, txantxa kutsua har zezakeelakoan, funtsik gabeko norgehiagokarena edota lasterketaren plantarena.
- Zer esan nahi duzu horrekin? -esan zion Marianek eta azal txertaketa bat egiten egongo bailitzan begiratu zion, hainbeste indarraz, ezen elkarrizketa hartako solaskide bakarrak, hau da, Josek atzerantz egin baitzuen eta eskua begitarte osotik igaro, sudurra, masailak, ezpainak eta kopeta haztatuz.
- Orokortasunaren eta anonimotasunaren adierazlea dela zur puskaena, zirriborro bat besterik ez -azaldu zion nahiko

nekatuta, bazekielako zuraren kontuak ez zeukala ez egitura-rik, ezta zutaberik ere bertan sostengatzeko.

- Hortaz desagertu guztien aldarria da zurarena? – galdetu zuen harrituta betazalik gabeko begi irten-borobilak jarritz.
- Gutxi gorabehera bai —erantzun zion hutsaren mina gainean eramanez—. Bai, beno, utz dezagun kontu hori eta adierazi adierazi beharrekoak.
- Ba bai, hemen egon zen (nire ustez) eta bizitza berri bat hasi nahi zuela esan zidan eta horretarako ezer baino lehen begitarte berri bat nahi zuela. Berak zehatz-mehatz jakinarazi zidan bezalaxe, sudurra zertxobait zapalago jarri nion, masailak lisa-tuak espatulaz bezala eta gezurra badirudi ere (hori ezohiko delako) buruko larruazaletik ile multzoak erauzi nizekion, buru erdia (aurrealdea) burusoi utziz.
- Ondo, jadanik apunteak hartu ditugu Marian anderea.

Handik irtendakoan, Joseri ordura arteko eskema guztiak desegin zitzaizkion. Hasteko, zur puska gainean pintatu zuen begitarte jadanik arrotza zitzaion eta, ondorioz, baita bere burua ere. Gauzak honela, taldeko buruzagia izateari utzi zion, nahiko lur jota. Eraikitzen diharduten aldamiarik gabeko eraikuntza gisara ibiltzen zen eta bere buruaren ispilutzat edozein osin uher jotzen zuen. Nola deitzen zen ere sarritan ahazten zitzaion eta horrela "Jose" izena entzutean, ez zuen burua atzerantz ere jiratzen. Gainera, "Ederto" kirurgia estetikoen klinikatik atera eta hurrengo egunean kartel gehiago hormetan iltzatzen ari zirenean, haletariko batzuk azidoz erreak agertu ziren. Ibanek eta Gerardok ganberro batzuen txandriotzat hartu zuten, Joserengan, ordea, sentimendu kontrajarriak gurutzatu ziren. Batetik, marraztutako zur puska hura jadanik eredutzat ez zeukanez, asfalto gainean itsatsitako txikle-orbanak ikustean sentitutako axolagabetasun berbera nabaritzen zuen, baina, bestetik, begitarte transplantatuetan sentitzen den norberaren haragi propioaren taupada deika zeukan edota erauzitako haginaren lekuan izaten den hutsune mingarri arraro hori. Bere burua edozelan ere azpiataltzat zuen eta horrelako kasuetan gertatu ohi den moduan arduraren lekukoa lankideengan uztea erabaki zuen.

Bizpahiru egun igaro ziren, oso hotzak. Izotzak edozein zirrikitan arrakala egiten zuen, baita betazal zein ezpain ertzetan ere,

edozein zoko, ezkutuen eta jantziarena izanda ere, aterpe gabea zen. Eskuak elkarren artean sarritan igurtzi, igurtzitakoan zabaldu eta haien gainean lurrin ahokadak isurtzeagatik ere, ez ziren berotan sartzen eta begiak etengabe kliskatu behar izaten zituzten, betileak jela ez zekizkien. Hotzagatik eta emaitza ezagatik kartelak hormetan jartzen eta jartzen igarotzen zituzten lanaldiak amaigabeak zitzazkien. Gainera, Gabonetako jaiak bukatuak zirenez, Sabinoren bali-zko irudiari ez zitzaion hurbiltzen argi artifizialen islarik ñimiñoena ere. Jai ondorengo nekearekin batera Sabinoren irudia itzalpean eta erdi ahaztuan gelditu bazen ere («zur puska baten erreferentzia puntuaren atzetik ibiltzea baino eginkizun hoberik badut nik» pentsatuko zuen batek baino gehiagok), Ibanek eta Gerardok ez zuten etsi (eta beste neurri apalago batean ezta Josek ere), agian Gabonetako jaien argi artifizial horietako batzuen itxaropen zirrintak bultzatuta, agian ikerketaren azken zatian zeudelakoan.

Desagerketatik sei garren astea bete zen hartan komisaldegian fardel bat jaso zuten. Zurgindegitik zetorren eta barruan Sabinok azken aldian fabrikatzen zituen zurezko panpina artikulatu horietariko bat zetorren: sudurra zapala zeukan, masailak lisatuak espatulaz bezala eta buru erdia (aurrealdea) burusoila. Familiaren nahia jarraituz eta arrastoak herrian zehar seinalatzearen, Ibanek zur puska bat hartu eta hazpegi berriak marraztu zituen errotuladore beltz batez. Oraingoan Josek zur puskarik zur puska soil bati bezala begiratu zion, besterik ez. Gerardok zur puskatuari argazkia atera zionean ere, beste batena iritzi zion. Gero eta parte hartzaile murriztago, azken aldian mailuari bakarrik eragiten zion, lankideak iltzea ondo egokitzeke zain gelditzen zelarik sententzia horman zintzilik uzteko asmoz.

Bestaldetik, kartel aldaketekin herrian taldeak sortu eta txantxak areagotzen hasi ziren ea nor zen desagertuen artean benetakoagoa, zein argazkik adarra jotzen zion besteari... Bigarren argazkian desagertuari zahar itxura handiagoa ipini zitela pena areagotzeko aldarrikatzen zuten batzuek, beste batzuk, berriz, norgehiagokak (pankartak barne) antolatzen hasi ziren nor zen marrazkilaririk bikainena erabakitzeke, zeren gehienek ustez karteletako bi marrazkiak estilo desberdinetakoak baitziren. Ebazpen hauek nahikorik ez eta talde batek herriko biztanle bakoitzak zein desagertu nahi zuen erabakitzeke aukera zeukala esan zuten eta, ondorioz, aurreneko kartela-

ren ganean itsatsitako bigarren kartelak kentzen hasi ziren. Arazo hura ganora gutxikoa zela (edo, behintzat, hartu zuen norabidea halakoa zela) ikusita, batzuek asto belarriak, ahuntz bizarrak eta aker adarrak jarri ez ezik, mota guztietako paskinak ere idazten zituzten, desagerketaren kasu partikularra ardura publikoko zerbait bilakatuz. Gero, kartelak kartak balliran paloan arabera banatu, hormetatik desitsatsi eta herriko plazara eramaten zituzten, haiekin jokatu ahal izateko. Herriko nagusienek uste zuten batzuk Gabon jalak otsailleko inauteriekkin lotu nahian zebiltzala, txirikorda mardulean lotu ere. Hark guztiak eragina izan zuen poliziengan, jakina, eta gauzak horrela, batzar berezia antolatu zuten zer egin erabakitzeko.

- Badirudi kontua eskuetatik joan zaigula. Ur uherreko kasua dugu hau –esan zuen Ibanek kopetilun–. Ez nekien kartelen kontuak hainbesterako eman zezakeenik, ezta posibilitaterik bihurrienean jarrita ere.
- Beno, herri batean bizi gara, Sabino ez da oso aintzat hartua izan inoiz herriko bizitzan, are gehiago, bakartia izateaz gain, zorotzat edota arrarotzat ere badute oraindik askok eta gainera arrazoirik badute horrela jokatzeko, auzokoek aitortuta balakit behin baino gehiagotan joana izan dela etxetik eta gero aurkitua kobazulo batean, mendi aterpe batean... –hausnartu zuen Josek, kontuari garrantzia kendu nahian.
- Baina horrelakoetan hiru eguneko ihesaldiak izaten ziren eta gainera familiari aldez aurretik adierazita. Bakarrik egon beharra nahiko jarrera ohikoa da. Denok gara zertxobait barraskilo eta zertxobait sagarroi, gauza guztiak bildu, gure gain jarri eta aterpe bila goaz. Kanpamenduak, adibidez, horretarako daude eta beste maila batean hotelak ere. Baina egia da, Sabinok hilabete pasatxo darama desagerturik –sententziatu zuen azkenean Gerardok.
- Baina ez da hainbesterako. Beste egunean herriko plazan txartelekin kartetan jokaten ari zirenean, Sabinoren osaba zaharra balkoian zegoen guztiz lasai, besoak gurutzatuta balkoiko eskudelaren ganean ikuskizuna ikusten, denbora-pasari denbora-pasa gehituz –argitu zuen Josek balantza oreka batean kokatu nahian edo.
- Gizon horrena ez dut sekula santan ulertuko – erantsi zuen

Ibanek—. Ezta familia osoarena ere, ez bada nomada arrarotzat daukatela Sabino, ehunzangodun zakutzat.

Kartelen kontua alboratuta, hurrengo aste osoa herria hankaz gora jarri zuten, baina arrastorik ez.

Sabino herritik lau kilometrotara dagoen zingira batean dago, arrantza egiten. Kanaberari eutsita, begirada urrunean dauka iltzatura, hor nonbait. Euli bakar bat ere ez dago zingira inguruan, ezta intsektu bat ere.

Gerardo hurbildu zaio eta eskumako sorbaldan eskuaz ukitu arren, ez dio kasurik egin. Zurrun dirau, baina ez harrizko estatua baten gisara, zurezko panpina artikulatu baten modura baino, poliki-poliki eta era konpasatuan bezain gogorrean higitzen baititu edo baitzaizkio gorputz-adarrak.

- Arrainak nahi izanez gero, itsasora joan zaitezke, han lirainagoak eta ederragoak aurkitzeko aukerarik izango duzulako —esan dio Gerardok eta hau adieraztearekin batera, hasperen bat jaurtiki du nekearen nekez.
- Eta itsasora joan nahi ezik, urrezko arrainak ez, baina zilarrrezkoak bai topatuko dituzula ia bertan, urrats batera daukazu errekan — gaineratu dio Ibanek.

Jose aurrez aurre jarri zaio. Egia da Marianek zioena, Sabinok sudurra zapala baitu, masailak lisatuak espatulaz tenkatuta bezala eta buru erdia burusoil (aurrealdetik).

- Bai, hobe zenuke itsasoa edota erreka, eta ez latorrizko zingirara hau — zehaztu dio Josek borobil.

Ez dio ezer erantzun. Buruaz ozta-ozta ezetz egin dio. Baina dena horretan gelditu da. Lurra jo duen igogailu batean dago, hondo-hondoan, zingiraren sakonean, harea mugikorrek bezalako ore mugagabe batean iltzatuta, uhinik, ilusiorik gabeko ur azal hark eta ez beste ezerk islatzen baitio bizitzak igorri diona. Zurezko panpina artikulatu gisa dago Sabino. Sabino ez dute aurkitu, desagertuta baitago, bere munduan, ausente.